

La Costera-La Canal-La Vall d'Albaida

Una casa excepcional conservada és la del carrer de Moncada 26, on va viure don Anton Sanç de Sorio

Quan moria el pare, el fill major heretava la casa però havia de deixar a la mare viuda habitacions privades

Després de la Guerra de Successió van anar desapareixent finestres, substituïdes per balcons de barrots de fusta

► VIENE DE LA PÁGINA ANTERIOR

nària sobrelevació de l'edifici gòtic el tenim en la casa dels Sacrolirio, al carrer de l'Àngel 7, duts a efecte probablement en 1734 pel seu propietari, que en aquells anys era el governador i corregidor don **Guillermo José Blayrón**.

Després de la Guerra de Successió van anar desapareixent les finestres, substituïdes per balcons, primer amb ampits de balustres o barrots de fusta, dels quals encara se'n veu algun en la Corretgeria i en la casa cantonera entre els carrers de Pouets i de la Font Trencada. Més que balcó en el sentit que hui donem a la paraula, eren finestres amb la barana a ran del mur. Ben entrat el segle XVIII, es posaren de moda els balcons de ferro forjat volats sobre la façana, que permetien a les persones avançar fora dels murs de la casa per tal de veure el carrer, les desfilades i processons, utilitat que es va imposar vertiginosament. Amb

ells naixia una poderosa interacció entre l'espai privat i el públic, en una època de nombroses manifestacions civils i religioses. Un element per a mirar i ser vist. Es conserven alguns exemplars magnífics, cantoners, per a tenir vista a dos perspectives distintes, com el de la casa de **Roque Fournat** en els Quatre Cantons, la de don **Andrés de Diego** en l'encreuat Botigues-Carchano (*Casa de la Vajilla*). O els dos que, en la nostra opinió, constitueixen l'apoteosi del xafardeig i l'exhibició: el de l'antiga drogueria del Barco, i el del cantó de la Casa Trobat, que dona al carrer Arrapades, al de la Font d'Alòs i sobre tot a la plaça de Sant Francesc. No es podia demanar més.

► **Més pels usos que pel corrent artístic.** Amb això volem dir que el tipus de casa senyorial barroca ve més aviat condicionat pels usos i variants sobre un mateix model que per l'aparició d'una tipologia arquitectònica diferent. Malgrat la Crema de la Ciutat que va suposar la destrucció d'una part considerable de les edificacions, va haver una continuïtat conceptual perquè "així havia sigut tota la vida." Encara en el XVIII alguns llinatges alçaren cases ex novo, que podrien haver-se deslligat de la llarga tradició, com el regidor don **Gerardo Llàzer Bellver**, en el carrer Santo Domingo, però s'ajusta a un patró molt semblant al medieval pel que fa a les crugies elevades sobre arcs repetits, o com el també regidor don **Lluís Cerdà Rotglà**, en 1746, en el carrer de Roca, sobre els murs de l'antiga casa gòtica, que encara es veu en la façana del carrer de Sant Tomàs.

Cal esperar a primers del segle XIX per a trobar les innovacions en el palau de don **José Llaudes Gosalbo** en la Corretgeria, i de don **Ignacio de Diego** en Moncada. Un altre temps, unes altres formes allunyades del gust medieval i del barroc.

P. IBORRA/M. GONZÁLEZ/P. IBORRA

D'alt, escala del palau dels Joan (hui llar de Jubilats). Baix, façana de la casa de l'Alferes Cebrián, amb els balcons de l'estudi de l'entresòl, i un enorme balcó del XVIII; i balcó de l'antiga drogueria del Barco.

Canals ofrece hoy una Fira Outlet a la que se añade un mercado medieval y actividades

► Se esperan miles de visitas porque además la población está prácticamente ya a las puertas de Sant Antoni Abat

LEVANTE-EMV CANALS

■ Según las estimaciones del ayuntamiento, más de 4.000 personas podrían visitar hoy sábado la Fira Outlet en la avenida Vicente Ferri de Canals, impulsada por la concejalía de Promoción Socioeconómica. «Teniendo en cuenta que se ce-

lebra una semana antes de las fiestas de Sant Antoni —explican desde el consistorio— se trata de una buena oportunidad de captar clientes potenciales para el comercio que dinamicen la localidad en los próximos días festivos».

Según estas mismas fuentes, la demanda para ocupar puestos de venta ha sido muy elevada y participarán comercios de varios sectores: moda de señora, caballero, infantil, calzado, joyerías, regalo, libros, informática, mascotas, decoración y hogar. El horario será de 9

de la mañana a seis de la tarde, han añadido desde el consistorio.

Después de varias ediciones en las cuales la Fira Outlet va cobrando cada vez mayor relevancia, este acontecimiento «pretende crear un espacio propicio donde los empresarios puedan interactuar con el mercado y promocionar sus bienes o servicios. De este modo se persigue no solamente la venta de productos, sino construir relaciones con los clientes y efectuar nuevos contactos comerciales», explican desde el ayuntamiento. Así, para

esta última edición hay un programa de actividades que al mismo tiempo que servirá para dar a conocer la oferta existente, enriquecerá el ambiente y creará un ambiente lúdico-festivo».

Entrega de premios

Entre las actividades a llevar a cabo figuran la entrega de premios de concursos de promoción del sector comercial, tal como el concurso de escaparates de Navidad y el concurso de *selfies*; talleres infantiles y actividades para niños (globo-

flexia, *jumping clay*, hinchable); y actividades de animación variadas para la población en general.

Ricardo Requena, regidor de Promoción Socioeconómica del Ayuntamiento de Canals, ha declarado que «es importantísimo continuar con dinámicas como ésta, además de dinamizarlas, porque sin duda son reclamos interesantes para visitar Canals». Además, Canals contará este sábado con la Fira Medieval por las calles y plazas del casco más antiguo de la población; el XIV Encuentro de Boixets con más de 600 participantes de toda España; la presentación de la Fiestera de Gràcia y, cómo no, la posibilidad de ver en primera persona la construcción de la Foguera más grande del mundo y parte fundamental de una fiesta declarada de interés turístico autonómico.